

Źródła do dziejów epoki starożytnej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 18HUMS.11K.07319.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Katarzyna Balbuza
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Balbuza, Witold Tyborowski
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2.5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii do czasów starożytnych.
C2	Kształcenie u studentów orientacji w głównych nurtach badań źródłoznawczych i nauk pomocniczych historii oraz w zasobie źródeł do epoki starożytnej.
C3	Kształcenie u studentów umiejętności stosowania wiedzy z zakresu analizy starożytnych źródeł historycznych.
C4	kształcenie u studentów umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy we własnych badaniach naukowych oraz w popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie.

Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma wiedzę w stopniu zaawansowanym z zakresu historii cywilizacji starożytnych oraz zna źródła historyczne z czasu rozwoju tych cywilizacji;	HUM_K1_W05, HUM_K1_W07, HUM_K1_W08	Kolokwium pisemne
W2	zna warsztat badawczy historyka starożytności i ma wiedzę w zakresie jego wykorzystania w badaniach naukowych na poziomie zaawansowanym.	HUM_K1_W05, HUM_K1_W07, HUM_K1_W08	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi posługiwać się terminologią z zakresu wiedzy o historii starożytnej;	HUM_K1_U01	Kolokwium pisemne
U2	potrafi samodzielnie wyszukiwać, rozpoznawać, systematyzować i wykorzystywać, a także krytycznie analizować i oceniać informacje oraz różne kategorie źródeł z zakresu historii starożytnej w praktyce zawodowej, zadaniach badawczych i w pracy zespołowej;	HUM_K1_U03, HUM_K1_U04, HUM_K1_U07	Kolokwium pisemne
U3	potrafi podjąć dyskusję w celu objaśniania, popularyzacji i pogłębiania świadomości historycznej w zakresie źródłoznawstwa starożytnego.	HUM_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa wziąć udział w dyskusji o roli źródeł historycznych w badaniach nad starożytnością i prezentacji własnych poglądów;	HUM_K1_K03	Kolokwium pisemne
K2	jest gotów/gotowa ocenić poziom zdobytych wiedzy i umiejętności, rozwijać własne zainteresowania w kierunku kultury starożytnej;	HUM_K1_K05	Kolokwium pisemne
K3	jest gotów/gotowa do podejmowania działań na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kultury i cywilizacji starożytnej Europy w wymiarze społecznym i edukacyjnym;	HUM_K1_K01	Kolokwium pisemne
K4	jest gotów/gotowa postępować zgodnie z etyką w pracy zawodowej historyka.	HUM_K1_K07	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Problematyka źródeł historycznych i źródłoznawstwa historycznego z perspektywy historyka czasów starożytnych.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Źródła archeologiczne i ich miejsce w warsztacie badawczym historyka starożytności (specyfika i rodzaje; stan zachowania; problem datacji; rola źródeł archeologicznych w badaniach nad historią społeczno-gospodarczą, religijną, polityczną, propagandą).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia
3.	Źródła papirologiczne w warsztacie naukowym historyka starożytności (papirologia; edycja papirusów; problem zachowania papirusów; zespoły papirusów; papirusy literackie i nieliterackie; znaczenie źródeł papirosowych w badaniach nad historią; papirusy nieliterackie – interpretacja przykładowych tekstów).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia
4.	Źródła numizmatyczne w warsztacie naukowym historyka starożytności – starożytna Grecja i Rzym. Podstawowe systemy monetarne, technika produkcji, obieg monetarny, legendy i ikonografia monet, sposoby interpretacji legend i przedstawień na monetach.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia
5.	Źródła epigraficzne w warsztacie naukowym historyka starożytności (materiały piśmienne; techniki pisanie; pismo greckie, pismo łacińskie; kategorie inskrypcji; rzymski system nazewnictwa; tytulatura rzymska; kierunki badań epigraficznych; najważniejsze korpusy epigraficzne; praca na przykładach – rozwiązywanie najczęściej stosowanych skrótów łacińskich; czytanie inskrypcji łacińskich).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia
6.	Historiografia doby starożytnej. Krytyka tekstu (rodzaje piśmiennictwa historycznego; specyfika źródeł historiograficznych; problem datacji tekstu; recensio i emendatio; główne serie wydań autorów antycznych).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% sprawdzone na kolokwium pisemnym dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% sprawdzone na kolokwium pisemnym dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% sprawdzone na kolokwium pisemnym dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% sprawdzone na kolokwium pisemnym dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% sprawdzone na kolokwium pisemnym niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Joannès F., Historia Mezopotamii w I tysiącleciu przed Chrystusem, przeł. S. Zawadzki, Poznań 2007.
2. Roux G., Mezopotamia, przeł. B. Kowalska, J. Kołowska, Warszawa 1998.
3. Schlögl H.A., Starożytny Egipt, przeł. A. Gadzała, Warszawa 2009.
4. Historia starożytna, red. M. Jaczynowska, Warszawa 2010.
5. Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, red. E. Wipszycka, wyd. 2, t. I-II, Warszawa 2001.
6. Ziółkowski A., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 2010.

Dodatkowa

1. Liverani M., Nie tylko Biblia. Historia starożytnego Izraela, przeł. J. Puchalski, Warszawa 2014.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 2.5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania ochrony i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego regionu, Polski i Europy w wymiarze społecznym i edukacyjnym
HUM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
HUM_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz ustawicznego uczenia się, rozwijania kompetencji i zainteresowań
HUM_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej historyka i polonisty oraz w popularyzacji treści humanistycznych
HUM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w różnych sytuacjach komunikacyjnych zaawansowaną terminologią z zakresu wiedzy o języku, literaturze, historii w kontekstach historycznym, społecznym, kulturowym
HUM_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje w praktyce zawodowej
HUM_K1_U04	Absolwent/ka potrafi twórczo, samodzielnie i w zespole realizować projekt edukacyjny i zadania badawcze, a także planować i realizować uczenie się
HUM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację
HUM_K1_U09	Absolwent/ka potrafi rzeczowo argumentować, wykorzystując poglądy innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski
HUM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych oraz tekstów kultury w obrębie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk historycznych
HUM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym uporządkowane i szczegółowe treści z zakresu historii Polski, Europy i powszechnej oraz wpływu historii na rozwój kultury historycznej, języka, literatury i kultury polskiej w przeszłości i współcześnie
HUM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historię cywilizacji, kultury i literatury polskiej, a także ich rolę w procesie interpretacji tekstów literackich i źródeł historycznych